

Sygn. akt	III AUa 387/14
------------------	-----------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **2 października 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Ewa Madera
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Barbara Gonera (spr.)
	Protokolant	St. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **2 października 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji **pozwanego**

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **13 marca 2014 r.** sygn. akt **III U 131/14**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.11.2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. po rozpoznaniu wniosku M. M. z dnia 9.10.2013 r. odmówił mu prawa do emerytury pomostowej. Jako podstawę decyzji organ rentowy wskazał przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227) oraz art. 4 i 7, art. 49 ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656) zarzucając, że wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach w hutnictwie wymienionej w pkt. 4-12 załącznika nr 1 do ustawy, nie posiada orzeczenia o niezdolności do wykonywania pracy

wydanego przez lekarza medycyny pracy przed zaprzestaniem wykonywania pracy w hutnictwie oraz nie rozwiązał stosunku pracy.

Od powyższej decyzji M. M. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wnosząc o jej zmianę

i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. Podniósł, że spełnia wszystkie przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury pomostowej, gdyż legitymuje się ponad 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i wykonywał prace wymienione w zał. Nr 1 pkt. 4 do w/w ustawy.

Zarzucił, że ZUS dokonał nadinterpretacji przepisu art. 7 pkt. 3 ustawy, w ocenie odwołującego powyższy przepis nie przewiduje obowiązku wystawienia zaświadczenia w dacie powstania niezdolności do pracy. Dodał również, że z dniem 30.11.2013 r., rozwiązał umowę o pracę.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 20.01.2014r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, że poza sporem pozostaje fakt posiadania przez wnioskodawcę co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, ukończenia 55 lat, a także rozwiązania stosunku pracy.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 13.03.2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury pomostowej od dnia 9.10.2013 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca M. M., urodził się w dniu (...), udowodnił ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i rozwiązał stosunek pracy.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył nie wykazania przez wnioskodawcę 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a także nie przedstawienia orzeczenia o niezdolności do wykonywania prac w szczególnych warunkach wydanego przez lekarza medycyny pracy z okresu zaprzestania wykonywania pracy w takich warunkach.

Jak ustalił Sąd, M. M. występując w dniu 9.10.2013 r., z wnioskiem o emeryturę pomostową przedłożył świadectwo pracy z 30.09.2003 r., wystawione przez (...) w upadłości w S. W. w którym zaświadczone, że w okresie od 7.06.1982 r do 2.05.1983 r był zatrudniony w HucieS. W. na stanowiskach: stażysta, starszy referent tech., mistrz pieców, a stosunek ustał w wyniku powołania do służby wojskowej; w okresie od 22.05.1984 r. do 31.12.1995 r. był zatrudniony w HucieS. W. S.A. na stanowiskach: mistrz pieców, starszy mistrz metali kolorowych i stosunek ustał w wyniku przejęcia zakładu pracy przez nowego pracodawcę, a od 1.01.1996 r., do 15.10.2000 r. był zatrudniony w(...) o na stanowiskach: starszy mistrz met. kolorowych, p.o. dyr. d/s handlu, specjalista d/s marketingu- stosunek ustał w wyniku przejęcia zakładu pracy na nowego pracodawcę; w okresie od 16.10.2000 r. do 30.09.2003 r. był zatrudniony w (...) na stanowisku specjalisty d/s marketingu- stosunek ustał w związku z ogłoszeniem upadłości.

Jak ustalił Sąd wnioskodawca w okresie od 07.06.1982 r., do 31.12.

1995 r., był zatrudniony w HucieS. W. (...)Początkowo do 06.09.1982 r., pracował na stanowisku stażysty, następnie od 07.09.1982 r., do 28.02.1983 r., na stanowisku starszego referenta technicznego, a od 01.03.1983 r., powierzono mu stanowisko mistrza pieców elektrycznych, na którym pracował do 02.05.1983 r. W okresie od 03.05.1983 r., do 24.04.1984 r., wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, po której powrócił z dniem 22.05.1984 r., do Huty S. W. na stanowisko mistrza pieców elektrycznych. Z dniem 01.09.1989 r., powierzono mu stanowisko starszego mistrza metali kolorowych, a od 1.01.1993 r. mistrza metali nieżelaznych na którym pracował do 31.12.1995 r. Od 01.01.1996 r., po przejęciu przez nowego pracodawcę (...)wnioskodawca do 08.07.

1999 r., kontynuował pracę jako starszy mistrz metali kolorowych. Stanowiska mistrza pieców elektrycznych i mistrza pieców lukowych były tożsame tak jak stanowiska starszy mistrz metali kolorowych i starszy mistrz metali nieżelaznych.

Wnioskodawca uzyskał zaświadczenie, że jest niezdolny do wykonywania ciężkiej pracy przy wytopie i obróbce odlewów metali żelaznych i nieżelaznych wystawione przez lekarza medycyny pracy w dniu 03.10.2013 r., tj. po

zaprzestaniu wykonywania prac w szczególnych warunkach w hutnictwie. Zaświadczenie to zostało wystawione na jego wniosek w związku z zamiarem ubiegania się o emeryturę pomostową.

Z dniem 30.11.2013 r. M. M., rozwiązał umowę o pracę.

Sąd uznał za wiarygodne przeprowadzone w sprawie dowody w postaci zeznań świadków, wnioskodawcy oraz zgromadzonych dokumentów, w tym przedłożonych świadectw pracy w warunkach szczególnych. Jak podkreślił Sąd przesłuchani w sprawie świadkowie w analogicznych okresach pracowali w Hucie S. W. na wydziale odlewni. Wielokrotnie widywali wnioskodawcę przy pracy na hali przy wytopie i rozlewaniu metali. Wszyscy świadkowie szczegółowo opisali rodzaj czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, a także charakter jego pracy. W ocenie Sądu mają oni najpełniejszą wiedzę na temat rodzaju pracy i zakresu czynności M. M.. Zeznania ich są logiczne, wyczerpujące oraz korespondują z zeznaniami wnioskodawcy, tworząc wspólnie logiczną i spójną całość, a tym samym zasługując na wiarygodność. Nadto jak zauważył Sąd organ rentowy nie kwestionował treści zeznań dopuszczonych w sprawie świadków, ani też nie przeprowadził żadnego dowodu przeciwnego, tym samym Sąd nie miał podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd I instancji podkreślił, że świadkowie potwierdzili, iż praca wykonywana przez wnioskodawcę w spornych okresach była pracą bezpośrednio przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych.

W ocenie Sądu obsługa takich pieców nie musi się sprowadzać wyłącznie do stanowisk pracowników fizycznych, np.: wytapiaczy, zalewaczy, suwnicowych. Taką bezpośrednią pracą przy obsłudze wielkich pieców odlewniczych może być też praca na stanowisku mistrza, starszego mistrza, który koordynuje, wydaje polecenia i sam wykonuje precyzyjne czynności w niewralgicznych momentach procesu technologicznego bezpośrednio przy tym piecu. Nie jest to tym samym wyłącznie nadzór inżyniersko - techniczny ale stała, bezpośrednia praca przy obsłudze takich pieców, gdyż bez takiej koordynacji piec nie mógłby prawidłowo być obsługiwany. Bez pracy jaką wykonywał wnioskodawca nie można byłoby uzyskiwać właściwej jakości odlewów. Stanowisko wnioskodawcy było stanowiskiem bezpośrednio związanym z obsługą pieców odlewniczych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że wnioskodawca będąc zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Hucie S. W. S.A w okresie od 01.03.1983 r., do 02.05.1983 r., oraz od 22.05.1984 r., do 31.08.1989 r., na stanowisku mistrza pieców elektrycznych oraz od 1.09.1989 r., do 31.12.1995 r., na stanowisku starszego mistrza metali kolorowych wykonywał prace bezpośrednio przy obsłudze pieców odlewniczych wymienioną w pkt. 6 załącznika nr 1 do ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych, a tym samym wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jak zauważył Sąd Okręgowy wbrew zarzutom ZUS z art. 7 pkt. 3 ustawy o emeryturach pomostowych nie wynika wymóg, że orzeczenie lekarza medycyny pracy powinno pochodzić z okresu, w którym stwierdzono niezdolność i wykazywać związek przyczynowy pomiędzy niezdolnością do kontynuowania dotychczasowego zatrudnienia i zmianą warunków pracy. Przyjęcie tego rodzaju interpretacji, prowadziłoby w praktyce do pozbawienia możliwości uzyskania emerytury pomostowej pracowników, którzy na dzień 01.01.2009r. posiadali wymagany piętnastoletni okres pracy w szczególnych warunkach wypracowany w odległej przeszłości. Art. 7 pkt. 3 nie zastrzega warunku orzeczenia o niezdolności do pracy przy wytopie i obróbce odlewów metali żelaznych i nieżelaznych na datę zakończenia pracy w tych warunkach. Na poparcie swojego stanowiska Sąd I instancji powołał wyrok z dnia 17 maja 2012 r. I UK 375/11 Sądu Najwyższego, iż pracownik nabywa prawo do emerytury pomostowej bez względu na datę wydania przez lekarza medycyny pracy orzeczenia o niezdolności do wykonywania prac w szczególnych warunkach wymienionych w pkt 4-12 załącznika nr 1 do ustawy (art 7 pkt 3), które nie musi poprzedzać rozwiązania ostatniego stosunku pracy, byleby potwierdzało orzeczoną niezdolność do wykonywania takiego zatrudnienia.

W ocenie Sądu zaświadczenie lekarskie z dnia 3.10.2013r., o stanie zdrowia wnioskodawcy, stwierdzające o przeciwwskazaniach zdrowotnych do pracy przy wytopie i obróbce odlewów metali żelaznych i nieżelaznych jest wystarczające do spełnienia warunku uzyskania emerytury pomostowej z art. 7 pkt. 3.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy M. M. prawo do emerytury pomostowej. Prawo to przysługuje od rozwiązania stosunku pracy, a nie od dnia 9.10.2013 r. tj. od dnia złożenia wniosku o to świadczenie. Tego rodzaju oczywistą omyłką Sąd sprostował w odrębnym postanowieniu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w apelacji od wyroku wnosił o jego zmianę, względnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji .

Zarzucił naruszenie art. 49 w zw. z art. 7 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2008 r., Nr 237 poz. 1656) poprzez uznanie, że wnioskodawcy M. M. przysługuje prawo do emerytury pomostowej pomimo nie udowodnienia 15 lat pracy wymienionej w pkt 4 zał. Nr 1 do w/w ustawy oraz nie przedłożenia prawidłowego orzeczenia o niezdolności do wykonywania pracy .

W uzasadnieniu wywodził , że na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę świadectw nie można uznać , że wykonywał on pracę bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych , transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym rozgrzanym materiałem (żeliwo , staliwo , metale nieżelazne i ich stopy). W ocenie organu rentowego przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało , że sporny okres można byłoby uznać za pracę świadczoną w warunkach art. 32 ustawy emerytalno rentowej jednak nie można go uznać za okres pracy o której mowa w pkt 4 zał. nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych , bowiem wnioskodawca nadzorował, a nie wykonywał prace o jakich mowa w przepisie .

Również niewłaściwe w ocenie apelującego jest stanowisko Sądu I instancji o przyjęciu prawidłowości , zaświadczenia lekarskiego o niezdolności do wykonywania przez wnioskodawcę pracy przy wytopie i obróbce odlewów . W ocenie organu rentowego musi istnieć związek pomiędzy tej treści orzeczeniem a datą jego wydania tj. winno być wydane przed rozwiązaniem stosunku pracy jak wymaga tego przepis art. 7 powołanej ustawy .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu , zaskarżony wyrok jest bowiem w ocenie Sądu II instancji orzeczeniem trafnym i zgodnym z powołanymi przepisami prawa .

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela tak ustalenia faktyczne jak i ocenę prawną przeprowadzoną przez Sąd Okręgowy , bez potrzeby jej powtarzania . Jak słusznie podkreślił Sąd I instancji przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdziło , iż wnioskodawca w spornych okresach zatrudnienia, zajmując stanowiska mistrza czy starszego mistrza na równi z innymi pracownikami uczestniczył w procesach odlewniczych na hali, będąc tzw. „mistrzem pracującym”, nie wykonywał żadnych czynności administracyjnych. Jak ustalił Sąd Okręgowy wnioskodawca m.in. osobiście przeczyszczał piec za pomocą specjalnego nastawnika , „zaspinał z kadziowym kadź i rozbijał żuźel” . Praca jego w spornych okresach była pracą bezpośrednio przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Okręgowego , iż prace wymienione w pkt 4 czy 6 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, nie sprowadzają się wyłącznie do stanowisk wytapiaczy , zalewaczy itp. Taką pracą może być też praca na stanowisku mistrza czy starszego mistrza , który będąc stale obecny przy procesach wymienionych w przepisie, koordynuje czynności i samodzielnie je wykonuje w razie potrzeby. Celem przepisu jest bowiem umożliwienie skorzystania z emerytury pomostowej osobom pracującym w wyjątkowo uciążliwych dla zdrowia warunkach, których obecność w przebiegu prac wymienionych w przepisie jest konieczna i niezbędna, nierozzerwalnie z nimi związana, a praca wykonywana jest bezpośrednio przy czynnościach wymienionych w przepisie, zarówno w formie osobistego wykonywania prac jak i ich koordynacji, o ile taka świadczona jest stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podobne stanowisko zajął Sąd Okręgowy w Koninie w wyroku z dnia 14.01.2014 r. w sprawie sygn. III U 191/13 . Pogląd ten Sąd Apelacyjny w składzie orzekającym w niniejszej sprawie podziela .

Co do drugiego zarzutu zawartego w apelacji dotyczącego braku prawidłowego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego niezdolność wnioskodawcy do wykonywania pracy w warunkach szczególnych .

To jak słusznie zauważył już Sąd I instancji jest on całkowicie chybiony . Tut. Sąd Apelacyjny już wielokrotnie wypowiadał się w tej kwestii m.in. w wyrokach z dnia 21.05.2013 r. III AUa 900/12 czy z dnia 27.06.2013 r. III AUa 320/13 . Podobnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7.02.2012 r. I UK 276/11 prezentując pogląd , iż orzeczenie lekarza medycyny pracy , jako jedna z przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej może być wydane w każdym czasie , także po rozwiązaniu stosunku pracy .

Z tych przyczyn apelacja organu rentowego okazała się nieuzasadniona podlegająca oddaleniu po myśli art. 385 kpc , wobec braku podstaw faktycznych i prawnych do jej uwzględnienia .